

Druhá světová válka, holocaust, Terezínské ghetto - letopočty a data – správné řešení

Prostým textem jsou psány události obecných dějin 2. světové války a holocaustu, **tučně** události týkající se vývoje na území Protektorátu Čechy a Morava, podtržené jsou události vážící se k terezínskému ghettu a *kurzivou* speciálně chlapeckého Domova 1.

Před rokem 1940

- 6) 1935 Norimberské rasové zákony
- 17) Březen 1938 Hitler obsadil Rakousko
- 40) **1.říjen 1938** **obsazení Sudet Německem**
- 1) **15.březen 1939** **ustaven Protektorát Čechy a Morava**
- 42) 1.září 1939 Polsko napadeno Německem, začátek 2. světové války

Rok 1940

- 8) Léto 1940 začátek letecké bitvy o Velkou Británii
- 35) **1. září 1940** **od tohoto dne nesmí židovské děti v protektorátu navštěvovat školy společně s dětmi árijskými**

Rok 1941

- 22) 22. června 1941 napadení SSSR (operace Barbarossa)
- 39) **19. září 1941** **v Říši a v protektorátu zavedeno povinné označení Židů starších šesti let židovskou hvězdou**
- 7) **27. září 1941** **Reinhard Heydrich nastoupil do funkce zastupujícího říšského protektora**
- 28) 10. října 1941 v Praze se koná porada za účasti R. Heidricha, K.H. Franka a A. Eichmana. Je rozhodnuto o zřízení ghetta v Terezíně
- 38) **říjen 1941** **první transporty českých Židů do ghetta v Lodži. Celkem je v nich převezeno 5 000 osob**
- 31) 24. listopadu 1941 příjezd prvního transportu, tzv. komanda výstavby – AK transport, do Terezína
- 21) 8. prosince 1941 vstup USA do války

Rok 1942

- 3) **27.května 1942** je proveden úspěšný atentát na zastupujícího říšského protektora Reynharda Heidricha. Po jeho smrti je vyhlášeno stanné právo
- 34) **10. června 1942** jako odvěta za atentát na Heydricha vyhlazena obec Lidice
- 36) 6. července 1942 povolen volný pohyb po Terezíně, začíná období „otevřeného ghetta“, které ve skutečnosti znamenalo, že vězením se stalo celé město
- 2) *11. prosince 1942* *ustavena samospráva Škid na chlapeckém domově I v Terezíně, začíná vycházet časopis VEDEM*

Rok 1943

- 27) **únor 1943** německá armáda drtivě poražena u Stalingradu, na jaře následuje porážka u Kurska
- 41) od února 1943 Po neúspěchu německé armády na východní frontě jsou v Terezíně na několik měsíců zastaveny transporty na Východ
- 20) 19. dubna - 16. května 1943 povstání ve varšavském ghettu
- 37) *květen 1943* *z funkce vychovatele chlapců na Domově I je odvolán Valter Eisinger (cca po měsíci se na „Jedničku“ zase vrátil)*
- 32) 1. června 1943 zahájen provoz železniční vlečky z Bohušovic do Terezína. Po ní jsou od té doby deportováni židé do ghetta a z něj dál do vyhlazovacích táborů
- 30) červenec 1943 v terezínském ghettu byla zpřístupněna tzv. Bašta III (zvaná jižní vrch), později oblíbené sportoviště mládeže v ghettu
- 4) září 1943 zřízení tzv. Terezínského rodinného tábora ve vyhlazovacím táboře Osvětim – Birkenau, začínají první transporty do tohoto tábora z Terezína
- 26) 11. listopadu 1943 sčítání obyvatel terezínského ghetta v Bohušovické kotlině, které bylo nařízeno z důvodu množících se úteků deportovaných. To bylo ale navzdory tomu, že vězni museli stát na poli celý den, neúspěšně
- 12) *18. prosince 1943* *další transport z terezínského ghetta do Rodinného tábora Osvětim – Birkenau. Do něj zařazeno i několik chlapců z Domova I, mj. Hanuš Hachenburg*

Rok 1944

- 19) 8. března 1944 první vlna likvidace Terezínského rodinného tábora v Birkenau. Během jediné noci zavražděno téměř 4 000 československých občanů židovského původu. Mezi jinými zahynul charismatický vychovatel mládeže Fredy Hirsch

- 5) 6. června 1944 vylovení spojenců v Normandii (Den D)
- 23) 23. června 1944 Příjezd delegace vedené zástupcem Mezinárodního výboru Červeného kříže do terezínského ghetta. Její členové strávili v Terezíně 6 hodin
- 13) *červenec 1944 za bouřlivé asistence dětí slaví vychovatel Valter Eisinger svatbu na terezínské radnici*
- 9) *28. září 1944 šéfredaktor Vedem Petr Ginz a řada dalších „Škidovců“ jsou transportováni do Osvětimi – Birkenau. Většina z nich zde byla zavražděna v plynových komorách*
- 16) listopad 1944 zastavení provozu plynových komor v Osvětimi – Birkenau a jejich demolice samotnými Němci

Rok 1945

- 18) 27. ledna 1945 je osvobozen koncentrační tábor Osvětim
- 25) 2. května 1945 pád Berlína
- 33) 2. května 1945 Terezín převzat pod správu Mezinárodního Červeného kříže
- 14) **5. května. 1945 zahájení ozbrojeného boje v Praze vedené ČNR v čele s Albertem Pražákem**
- 10) 8. května. 1945 oficiální kapitulace Německa
- 29) **9. května poslední boje v Praze**
- 24) 6. a 9. srpna 1945 svrnutí amerických atomových pum na japonská města Hirošima a Nagasaki

Po skončení bojů druhé světové války

- 11) 18. října 1945 začátek Norimberského procesu
- 15) *1. února 2003 havárie amerického raketoplánu Columbia; na jeho palubě první Izraelský kosmonaut Ilan Ramon vezl obrázek Petra Ginze „Měsíční krajina“*